

Nr 75.

Av herr **Västberg**, om upphävande av förordningen angående nöjesskatt.

Frågan om nöjesskatten har tidigare varit föremål för riksdagens prövning. Yrkanden om att förvandla den till statsskatt som ock att helt slopa densamma ha emellertid avslagits av riksdagen. Saken kan dock tåla ett nytt övervägande.

Nøjesskatten tillkom under den värsta kristiden. Dess motivering i propositionen var ett genom det allmännas stegrade utgifter framkallat behov av nya skattekällor. Nøjeslivets krav likställdes då med lyxutgifter, vilka främst borde bli föremål för beskattning. Uppslaget att beskatta offentliga nöjena skänktes med varm hand till kommunerna. Dessa bockade och tackade.

Senare försök, särskilt från representanter för landsbygden, att åstadkomma en omläggning till statsskatt ha rönt ett bestämt motstånd i riksdagen. Skälen ha varit två: dels att skatten saknade betydelse ur statsfinansiell synpunkt och dels att dess uppbärande skulle vålla avsevärda svårigheter. Dessa båda skäl äro avgörande mot en förändring av nöjesskatten från kommunaltill statsskatt.

Men denna skatteforms godtyckliga, orättvisa och irrationella karaktär framtingar då i stället — även med hänsyn till det förbättrade ekonomiska läget i landet — så mycket starkare kravet på nöjesskattens totala slopande. Skälen för ett sådant yrkande äro många och bärande.

Nøjesskatten snarare skärper än mildrar det ojämna kommunala skattestrycket i landet. Sålunda ha många kommuner med låg utdebitering en mycket väsentlig inkomst av skatten, men flertalet kommuner med högt skattetryck sakna möjlighet att utnyttja densamma till förbättring av sitt finansiella läge. Redovisningen av uppburna nöjesskattemedel visar, att främst de största städerna ha nytta av denna kristidsskatt, medan landsbygdens kommuner i stort sett icke ens ha intresse av att införa densamma. Kunna landskommunerna själva icke begagna denna skatteform så får dock deras mera nöjeslystna befolkning vara med och betala skatt till de ofta bättre situerade medborgarna i städerna. Särskilt städer med en omgivning av tätbebyggda orter — både industri- och jordbrukskommuner — ha i nöjesskatten en bekväm form för att övervältra egna skattebördor på andra. Det kan icke ligga i på dylikt sätt

beskattade kommuners intresse att bevara en sådan orättvis skatteform. Såsom en illa avvägd indirekt skatt drabbar densamma de mindre bemedlade folklagren proportionsvis hårdast och åstadkommer därmed en ytterligare förskjutning i skattetrycket medborgarna emellan i icke önskvärd riktning. Nöjesskatten pålägges även sådana slag av nöjen, vilka snarare borde röna uppmuntran från samhällets sida genom anslag än att bli objekt för en illa motiverad och godtycklig belastning. Uppenbara inkonsekvenser vidlåda även denna skatt. Sålunda riktas den mot den offentliga dansen, utövad på allmän lokal mot inträde, men ej mot dansen som lockbete för spritserveringen å restauranger och musikkaféer, och den drabbar högst uppmuntransvärda teaterföreställningar för skolungdom, men däremot icke sådana primitiva kulturnjutningar som en boxningsmatch inom klubbramens skydd, för att nu ej nämna, att den behjärtansvärda Folkets park-rörelsen bestraffas med nöjesskattens åderlåtning i sin ekonomi som uppmuntran från samhällets sida för att den gjort förstklassig teaterkonst och god musikkultur till breda medborgarlagets egendom.

På anförda skäl får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att från och med 1 juli i år upphäva förordningen av den 30 maj 1919 angående nöjesskatt.

Stockholm den 18 januari 1929.

Mauritz Västberg.
